

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.III.812/2020/14.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke

Molnár Ferencné dr., előadó bíró

Dr. Bartkó Levente, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2021. március 30.

Az ügy tárgya: Európai Községek pénzügyi érdekeinek megsértése büntette és más bűncselekmény (perújítás)

Terhelt(ek):

Első fok: Kaposvári Járásbíróság, 7.B.8/2020/12., ítélet,

perújítási tárgyalás, 2020. március 2.

Másodfok: Kaposvári Törvényszék, 1.Bf.65/2020/8., végzés,

tanácsülés, 2020. május 4.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek megsértése büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt perújítási ügyében a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Kaposvári Járásbíróság 7.B.8/2020/12. számú ítéletét és a Kaposvári Törvényszék 1.Bf.65/2020/8. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Kaposvári Járásbíróság perújítási eljárás eredményeként a 2020. március 2. napján meghozott 7.B.8/2020/12. számú ítéletével a terhelt vonatkozásában a Kaposvári Járásbíróság 9.B.277/2015/81. számú, és a Kaposvári Törvényszék 2.Bf.303/2017/19/III. számú ítéletét hatályon kívül helyezte, megállapította, hogy a terhelt bűnös Európai Közösségek pénzügyi érdekei megsértése büntetében [1978. évi IV. törvény 314. § (2) bekezdés a) pont] és csalás büntetében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont]. Ezért a terheltet halmazati büntetésül 4 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 5 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra, és mellékbüntetésül 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A terhelttel szemben 120.656.816 forint erejéig vagyonek kobzást rendelt el, továbbá az egyéb érdekelt részére vezetett bankszámlákon zárolt pénzeszegek vonatkozásában ugyancsak vagyonek kobzást rendelt el, a magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, és rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] A Kaposvári Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2020. május 4. napján jogerős 1.Bf.65/2020/8. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] A perújítás alapjául szolgáló alapügyben a Kaposvári Járásbíróság a 2017. április 3. napján kelt 9.B.277/2015/81. számú, illetve a Kaposvári Törvényszék mint másodfokú bíróság 2018. január 30. napján jogerős 2.Bf.303/2017/19/III. számú határozatával a terheltet a már ismertetett bűncselekmények miatt halmazati büntetésül 5 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 5 év gazdasági társaság vezetői tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra, továbbá mellékbüntetésül 5 év közügyektől eltiltásra ítélte, vagyonelkobzást rendelt el, rendelkezett a bűnjelekről, a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, és a felmerült bűnügyi költség viseléséről is határozott.

[4] A bíróság jogerős ügydöntő határozatával szemben a terhelt védője perújítási indítványt terjesztett elő, melyben arra hivatkozott, hogy az elítéltnak súlyos betegségei vannak, melyek az eljárás korábbi szakaszában is fennálltak, ezért vele szemben lényegesen enyhébb büntetés kiszabása indokolt.

[5] A Kaposvári Törvényszék 2.Bpi.441/2019/4. számú végzésével a terhelt védője által előterjesztett perújítási indítványnak helyt adott, és a perújítást elrendelte.

II.

[6] A bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt – a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontját megjelölve – a megtámadott határozat megváltoztatása érdekében.

[7] Indokai szerint az első- és másodfokú bíróság a lefolytatott perújítás eredményeként törvénysértően állapította meg a szabadságvesztés büntetés mértékét, mivel a büntetés kiszabása során nem vette figyelembe „a Bkv 16. számú” véleményben foglaltakat, és bár a perújítási eljárást lefolytatta, a terhelt egészségi állapotára figyelemmel nem enyhítette lényeges mértékben – csupán 1 évvel – a korábban kiszabott büntetést. Hivatkozott arra, hogy az orvosszakértői vélemény által is igazoltan olyan betegségben szenved, amely alapján nem is lenne büntetés-végrehajtási körülmények közé helyezhető, és amelynek halálozási aránya meghaladja a 80%-ot. Indítványozta, hogy a Kúria a szabadságvesztés büntetését nagyobb mértékben enyhítse oly módon, hogy ezáltal lehetővé váljon az 1978. évi IV. törvény 47. § (3) bekezdése értelmében az, hogy a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátása, és ennek megfelelő döntési igényt is megfogalmazott. Ezzel összefüggésben kifogásolta a Btk. 2. §-a alapján a törvényválasztást, és indítványozta orvosi beavatkozás elvégzése céljából szabadságvesztés büntetésének felfüggesztését.

[8] A Legfőbb Ügyészség BF.812/2020/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt törvényben kizártnak tartotta. Az ügyészi álláspont szerint a büntetés kiszabásának felülvizsgálatára csak a bűncselekmény törvénysértő minősítése, illetve a büntetőjog más szabályának megsértése miatt van lehetőség. A büntetés önmagában akkor eshetne felülvizsgálat alá, ha a büntetőtörvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközve került volna sor a büntetés kiszabására. Jelen ügyben a terhelttel szemben az 1 évtől 7 év 6 hónapig terjedő tételkeretben kiszabott 4 év szabadságvesztés büntetés törvénysértő mértékére való hivatkozás felülvizsgálat alapjául nem szolgálhat. Az ügyész szerint ugyancsak nem

felülvizsgálati ok a büntetés nem elég lényeges mértékű enyhítésére történő hivatkozás, miként a börtöntűrő képesség hiánya sem. Mindezek alapján a felülvizsgálati indítvány elutasítását indítványozta.

[9] A terhelt 2020. augusztus 28-i keltezésű beadványában, a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételként kifejtette, hogy a perújítás elrendelésének oka éppen az volt, hogy vele szemben lényegesen enyhébb büntetést kell kiszabni. A Btk. 82. § (2) bekezdésében írt enyhítő szakasz rendelkezését felidézve utalt arra, hogy e szerint a törvény 5 évről legkevesebb 2 évre való leszállást tesz lehetővé – vagyis 3 évvel kevesebbet –, ezért a korábbihoz képest 1 évvel kevesebb büntetés nem felel meg a büntető anyagi jog szabályainak. Kifogásolta, hogy az eljáró bíróság a büntetés kiszabása körében indokolási kötelezettségét sem teljesítette.

[10] A 2020. augusztus 28-i keltezésű beadványában a terhelt ismét a büntetés félbeszakítását kérte.

[11] 2020. szeptember 7-i keltezésű beadványában a terhelt kérte a büntetés végrehajtásának félbeszakítására vonatkozó kérelmét határidőben előterjesztettnek tekinteni, mivel annak tényleges bírósághoz való érkezéséről hivatalos tudomása nem volt. A 2020. szeptember 21-i keltezésű beadványában ennek megerősítésére mellékelte a büntetés-végrehajtási intézettől a kimenő hivatalos levelek összesített kimutatását, valamint benyújtotta a bv. bíró Szv.558/2020/4. számú végzését, mellyel a jogerős ítélettel kiszabott börtönbüntetés hátralévő részét eggyel enyhébb fokozatban, fogház fokozatban rendelte végrehajtani.

III.

[12] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[13] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi – és nem pedig ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. A Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[14] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja lehetővé teszi a felülvizsgálatot, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, illetve a Btk. más szabályainak megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.

[15] A büntetés (illetve intézkedés) törvényessége esetében a felülvizsgálat oka a Btk. – adott büntetés kiszabása (intézkedés alkalmazása) anyagi jogi alapjára, valamint a nemére, mértékére vonatkozó – mérlegelést nem tűrő rendelkezésének megszegése.

[16] Konkrét ügyben a büntetés (intézkedés) anyagi jogi alapja

– részint a helyes minősítést meghatározó,

– részint az adott büntetés kiszabására (intézkedés alkalmazására), valamint nemére, mértékére vonatkozó anyagi jogi rendelkezés.

[17] A Be. 659. § (1) bekezdéséből következően felülvizsgálati eljárásban az eljáró bíróság mérlegelő tevékenysége felülvizsgálat alapjául nem szolgálhat. A bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik, hogy konkrét ügyben, illetve adott terhelt esetében mit tekint enyhítő, vagy súlyosító körülménynek, s azt miként értékeli.

[18] Ennek során a bíróságnak figyelemmel kell lennie a Btk. 79.§ és 80.§-ának rendelkezéseire, valamint a BKv 56. számú véleményben foglaltakra. Az, hogy az eljáró bíróság miként vette figyelembe a büntetés kiszabása során a Btk. 80. §-ában, illetve a BKv 56. számú véleményben foglaltakat, nyilvánvalóan a bünteteskiszabás mérlegelésre váró szempontjai, illetve támpontjai.

[19] Kétségtelen az is, hogy a Be. 637. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontjában foglalt perújítási ok megvalósulása szempontjából az alapügyben hozott jogerős határozatban kiszabott büntetés mértéke alapvető jelentőségű, és az ehhez való viszonyulás alapján kell döntenie a perújítás megengedhetősége kérdésében is.

[20] Jelen ügyben a perújítás lefolytatására sor került, és ennek eredményeként az eljáró bíróság az alapügyben hozott határozatot hatályon kívül helyezte, és új határozatában a terhelttel szemben rövidebb tartamú szabadságvesztést szabott ki.

[21] A törvény ebben az esetben a perújítás oka – lényegesen enyhébb büntetés – szempontjából további határozott, végleges követelményt nem fogalmaz meg; erre nézve sem matematikai alapú, számszaki arányosság, sem kötelező zsinórmérték nem adható, illet a törvény sem tartalmaz. Ez az adott ügyben eljáró bíróság döntési, diszkrecionális, mérlegelési jogkörébe tartozik.

[22] A terhelt terhére rótt Európai Közösségek pénzügyi érdekei megsértése büntette [1978. évi IV. törvény 314. § (2) bekezdés a) pont] és csalás büntette [1978. évi 318. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont] miatt a halmazati szabályok figyelembevételével a terhelttel szemben 1 évtől 7 év 6 hónapig terjedő szabadságvesztés büntetés szabható ki.

[23] A bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési tételkeret – figyelembe véve a Btk. Általános Részének rendelkezéseit is – a büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. A büntetést befolyásoló körülményeket a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva kell értékelni.

[24] Ehhez képest a büntetés enyhítésére vonatkozó Általános részi rendelkezésekkel való összevetés eredményeként nem fogalmazható meg a büntetés kiszabása során olyan igény, elvárás, amely arra irányul, hogy milyen mértékű enyhítés – legalább 3 év – lenne indokolt a

szabadságvesztés büntetés esetében, olyan pedig végképp nem, amely ehhez igazodóan a feltételes szabadságra vonatkozó legkedvezőbb rendelkezés (1/2 feltételes kedvezmény) alkalmazásának lehetőségét kapcsolja össze ezzel.

[25] A terhelt ez utóbbi okra hivatkozással indítványában kifogásolta az 1978. évi IV. törvény (korábbi Btk.) 2. §-ában írtak alkalmazását, vagyis a törvényválasztás kérdését.

[26] Ezzel összefüggésben a Kúria rámutat a következőkre.

[27] A korábbi Btk. 2. § második mondata szerint, ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntetőtörvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új törvényt kell alkalmazni [Btk. 2. § (2) bekezdésében írtakkal egyezően].

[28] Az indítványban hivatkozott felülvizsgálati ok, az önmagában törvénysértő büntetés a Btk. 2. §-a alapján abban az esetben merülhet fel, ha a törvényválasztás kérdése egyben olyan büntetés választásának kérdése is lenne, amely korábban volt, utóbb pedig nincs (illetve ennek fordítottja).

[29] A határozott tartamú szabadságvesztés esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről történő rendelkezés, amely esetében jogerő előtt – amint azt a 4/2003. (X. 14.) BK vélemény is tartalmazza – alapot adhat az enyhébb elbírálás címén az új büntetőtörvény alkalmazására, azonban az e szerinti feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés a jogerő felbontására alkalmas felülvizsgálati okot már nem képez.

[30] Nem sértett törvényt tehát az eljáró bíróság, amikor a perújítási eljárás eredményeként a terhelt bűnösségét az Európai Közösségek pénzügyi érdekei megsértése büntetőjében [1978. évi IV. törvény 314. § (2) bekezdés a) pont] és csalás büntetőjében [1978. évi 318. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont] megállapította, és törvényes a kiszabott büntetés és az alkalmazandó törvény megválasztása is.

[31] Az indítvány kifogásolta a bíróság indokolási kötelezettségének a büntetés kiszabásával kapcsolatos mikénti teljesítését.

[32] A Be. 649. § (2) bekezdése taxatív felsorolja azon eljárási szabálysértéseket, amelyek felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak. E rendelkezésből következően a Be. 608. § (1) bekezdésében fel nem sorolt – relatív – eljárási szabálysértések, még valóságuk esetén sem teszik lehetővé a felülvizsgálatot.

[33] A Be. 609. § (1) bekezdés és (2) bekezdés d) pontja értelmében a jelenleg hatályos eljárási törvény szerint, ha a bíróság az indokolási kötelezettségének nem, vagy csak részben tett eleget, már nem abszolút, hanem relatív eljárási szabálysértésnek minősül.

[34] Mindezekből következően az indokolási kötelezettség miként teljesítésére vonatkozó részében a Kúria a felülvizsgálati indítvány elbírálását mellőzte.

[35] A Kúria a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt.

IV.

[36] Ekként a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[37] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[38] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2021. március 30.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Molnár Ferencné dr. s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző